

ІНСТРУКЦІЯ

щодо порядку фіксації та документування фактів знищення/пошкодження активів та оцінки збитків, завданих підприємству-боржнику внаслідок збройної агресії російської федерації

Перший Етап. Підготовчий		
1.	<p>Стадія Розпорядження майном:</p> <ul style="list-style-type: none"> Вимога АК про створення Комісії з питань фіксації фактів знищення/пошкодження активів Підприємства та проведення інвентаризації майна Підприємства (далі – Комісія). Створення Комісії та включення АК до складу Комісії. <p>Стадія Ліквідації:</p> <ul style="list-style-type: none"> Створення АК Комісії з питань фіксації фактів знищення/пошкодження активів Підприємства та проведення інвентаризації майна Підприємства (далі – Комісія). 	<p>1. Створення Комісії (наказом по Підприємству або наказом АК).</p> <p>Повноваження та завдання Комісії:</p> <ul style="list-style-type: none"> підготовка правовстановлюючих та інших документів, що підтверджують права підприємства щодо знищених/пошкоджених активів, щодо вартості активів, та інших прав; огляд та фіксація фактів знищення/пошкодження активів на місці події; залучення необхідних фахівців та спеціальних служб для здійснення огляду певних видів майна (наприклад: нерухоме майно, пошкодження земельних ділянок); інвентаризація майна підприємства (якщо не проводиться окремою комісією), складання відповідних документів за встановленими формами, в т.ч. щодо знищення активів, актів про ремонт пошкоджених активів; заповнення Актів фіксації пошкодження та/або знищення активів; збирання та консолідація документів, створених у процесі фіксації та інвентаризації; проведення оцінки понесених збитків.
2	<p>Рекомендовані типи Актів:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Акт фіксації пошкодження та/або знищення нерухомого майна; Акт фіксації пошкодження земельної ділянки; Акт фіксації пошкодження та/або знищення транспортного засобу; Акт фіксації пошкодження та/або знищення рухомого майна; Акт фіксації пошкодження та/або знищення товарних запасів.

3	<p>Рекомендований перелік правостановлюючих та інших документів щодо активів¹:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • договір купівлі-продажу; • свідоцтво про право власності; • свідоцтво про право на спадщину; • договір дарування; • витяг з державного реєстру речових прав тощо; • державний акт на право власності на земельну ділянку; • технічні фінансова звітність, баланс підприємства, матеріали інвентаризації тощо; • господарські договори та контракти, інші правочини (за наявності); • звіт (акт) про обстеження пошкоджених та(або) знищених об'єктів після завдання шкоди, з рекомендаціями щодо подальшої експлуатації, складений відповідно до Порядку проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 • інше.
4	<p>Рекомендований перелік документів, що підтверджують те, що втрата, руйнування або знищення майна відбулась внаслідок збройної агресії</p>	<ul style="list-style-type: none"> • акт про пожежу; • акт на виконання робіт з очищення місцевості від вибухонебезпечних предметів розмінування; • витяг з єдиного реєстру досудових розслідувань; • документи, які фіксують пошкодження, руйнування, знищення або втрату майна, складені уповноваженими органами (комісіями); • звіт про обстеження (акт обстеження), складений особами визначеними Порядком проведення обстеження прийнятих в експлуатацію об'єктів будівництва, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 12 квітня 2017 р. № 257 • акти обстеження пошкодження, руйнування, знищення або втрату майна, складені експертами Торгово – промислової Палати України, фахівцями, що працюють в суб'єкті господарювання, іншими фахівцями, експертами, суб'єктами оціночної діяльності; • протокол огляду місця події, складений органом досудового розслідування, прокурором, ознайомлення з яким здійснюється в порядку, установленому Кримінальним процесуальним кодексом України; • інше.

¹ Орієнтовні переліки наведені з урахуванням проекту Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності (планується прийняття спільним наказом Міністерства економіки України та Фонду державного майна України після завершення обговорення).

Другий Етап. Фіксація фактів знищення/пошкодження активів на місці події		
1	Фіксація факту, що знищення або пошкодження об'єкту відбулось внаслідок збройної агресії рф	Обстеження пошкоджених об'єктів органами ДСНС, поліції, цивільно-військової адміністрації, проведення розмінування (на деокупованих територіях). Складання відповідних документів.
2	Звернення з заявою про кримінальне правопорушення	<p>Кваліфікація:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ст. 438 КК України «Порушення законів та звичаїв ведення війни», • ст. 111 КК України «Державна зрада» (якщо такі особи є громадянами України), • ст. 260 КК України «Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань» (для представників «збройних сил ДНР/ЛНР») • ст. 447 КК України «Найманство» (для комбатантів приватних військових компаній, які воюють на боці країни-агресора і не є громадянами України або рф) <p>Підслідність: СБУ з процесуальним керівництвом обласних прокуратур або Офісу Генерального прокурора. Досудове розслідування може починатись будь-яким органом і проводиться до того моменту, поки прокурор не визначить іншу підслідність.</p> <p>Щодо заяви про збитки на непідконтрольній території (якщо немає доказів знищення майна, але втрачено доступ до нього): ініціювати кримінальне провадження за фактом ведення агресивної війни (ст. 437 КК) і в його межах фіксувати упущену вигоду. Якщо майно зазнає пошкодження, вказане кримінальне провадження можливо буде доповнити додатковою кваліфікацією за відповідною статтею.</p>

3	<p>Фото-, Відео- фіксація</p>	<p>Фото-, Відео- фіксацію здійснювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> із включеною геолокацією або із захопленням максимальної кількості об'єктів, які оточують пошкоджене майно для можливості здійснення прив'язки до місцевості; панорамним методом зйомки; бажано з використанням програми «eyeWitness to Atrocities» (програма гарантує, що зображення не можуть бути підроблені + записує метадані, які вказують на дату, час і місце, де вони були зроблені; інформація, завантажена в програму, захищена від подальшого редагування та може бути верифікована згідно з найвищими стандартами судової практики). <p>Фотофіксацію здійснювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> кожного пошкодження зблизу та у площині відповідного приміщення/об'єкта; будь-яких залишків боєприпасів, бажано з детальними фото елементів маркування, серійних номерів; <p>Відеофіксацію здійснювати:</p> <ul style="list-style-type: none"> із зазначенням ПІБ, посади та інших контактних даних особи, яка здійснює фіксацію, свідків події та осіб, які присутні на відео (за можливості слід вказати паспортні дані цих осіб); із зазначення часу, дати проведення відеозйомки, міста та адреси події; із вказівкою рукою напряму/місця пуску боєприпасу. <p>За можливості до фото-, відео- фіксації пошкодження/знищення активу мають бути залучені фахівці та експерти у відповідних галузях, які можуть надати відповідні висновки щодо обсягів пошкоджень.</p>
<p>Третій Етап. Документальна фіксація факту знищення або пошкодження майна</p>		
1	<p>Збір документів, інформації та інших необхідних даних, що підтверджують подію:</p> <ul style="list-style-type: none"> здійснюється на запит арбітражного керуючого 	<p>Отримання документів, що підтверджують подію заподіяння збитків (час ведення бойових дій, час деокупації, тощо) від уповноважених органів влади: Міністерства оборони України, ДСНС, поліції, цивільно-військових адміністрацій, органів місцевого самоврядування.</p> <p>Отримання додаткової інформації про подію з публічних джерел, ЗМІ, офіційних повідомлень органів влади, верифікація даних для використання як доказів.</p>
2	<p>Проведення обстеження пошкодженого нерухомого майна, земельних ділянок із залученням фахівців та представників</p>	<p>Нерухоме майно:</p> <p>Обстеження об'єктів проводиться за рішенням власника об'єкта (наказ по підприємству, або наказ АК).</p> <p>Можливо проведення обстеження за рішенням уповноважених органів - виконавчих органів відповідних</p>

<p>відповідних служб у необхідних випадках:</p> <ul style="list-style-type: none"> • щодо нерухомого майна: відповідно до положень Постанови КМУ №257 від 12.04.2017 • щодо земельного фонду відповідно до положень Наказу Мінекодовкілля від 11.04.2022 р. № 167 	<p>сільських, селищних, міських рад, військовими адміністраціями, про що власник повідомляється протягом трьох календарних днів.</p> <p>Обстеження проводиться спеціалістом відповідної кваліфікації (експерти будівельники).</p> <p>За результатами обстеження пошкоджених об'єктів виконавцем складається звіт, який має містити:</p> <ul style="list-style-type: none"> • висновок про технічний стан, рекомендації щодо подальшої експлуатації (у тому числі щодо можливості виконання робіт із відновлення) або демонтажу (ліквідації); • відомості про пошкоджені (зруйновані) несучі та огорожувальні конструкції, інженерні системи (із зазначенням ступеня та обсягів пошкоджень), принципові рішення (рекомендації) щодо їх відновлення (підсилення) (за потреби). <p>Звіт є підставою для прийняття рішення про виконання робіт із відновлення пошкоджених об'єктів або їх демонтаж (ліквідацію).</p> <p>Земельні ділянки:</p> <p>Необхідно повідомити орган, який здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства про охорону навколишнього природного середовища про факти засмічення/забруднення земельної ділянки з метою визначення шкоди, завданої забрудненням ґрунтів та засміченням земель</p> <p>Факти забруднення ґрунтів та засмічення земель встановлюватимуть фахівці Держекоінспекції шляхом:</p> <ul style="list-style-type: none"> • огляду земельних ділянок; • аналізу даних дистанційного зондування землі; • дослідження отриманих зразків проб ґрунтів; • опрацювання висновків експертиз, пояснень, довідок, документів, матеріалів, відомостей, <p>Розрахунок розміру шкоди від забруднення ґрунтів — нормативна грошова оцінка земельної ділянки, ґрунти якої зазнали забруднення.</p>
--	---

3	<p>Складання та оформлення Актів фіксації пошкодження та/або знищення активів комісією за участі АК</p>	<p>В актах фіксації пошкодження/знищення активів доцільно зазначити:</p> <ul style="list-style-type: none"> • інформацію щодо проведення огляду та складання акту: дата, час, місце огляду; осіб, уповноважених на складання акту; свідків; • місто, точну адресу, дату та час пошкодження майна, геолокаційних даних місця пошкодженого/ураженого об'єкта; • відомості щодо права власності, інших речових прав та обтяжень на пошкоджений/знищений актив; • джерело, з якого стало відомо про настання події або джерело, яке підтверджує настання цієї події (інформація з публічних джерел); • обставини, яким чином, від чого відбулося пошкодження/руйнування майна, від якого виду зброї й типу боєприпасів; • обставини та докази того, що руйнування відбулося саме від зброї та дій військових загонів або ДРГ рф; • опис технічного стану активу, основні види пошкоджень з вказівкою причин пошкоджень; • зміни в характеристиці активу внаслідок його пошкодження/знищення; • інформацію щодо страхування активу (у разі наявності). <p>До актів фіксації знищення/пошкодження активів додаються такі документи орієнтовні переліки наведені у розділах 3-4 Підготовчого етапу цієї Інструкції):</p> <ul style="list-style-type: none"> • документи, що підтверджують право власності та інші речові права та обтяження на актив; • документи, що підтверджують страхування активу (у разі наявності); • документи, що підтверджують балансову вартість, оприбуткування, технічний стан, призначення активу до його пошкодження; • документи, що підтверджують, що знищення або пошкодження сталось внаслідок збройної агресії; • фото-, відео- фіксація активу до (якщо можливо) та після його пошкодження/знищення.
<p>Четвертий Етап. Оформлення результатів та оцінка понесених збитків</p>		
1	<p>Додаткові дії з документування збитків</p>	<p>Оформлення на Підприємстві документів внутрішнього обліку за спеціальними бухгалтерськими формами:</p> <ul style="list-style-type: none"> • інвентаризаційні відомості, акти про інвентаризацію, протоколи інвентаризаційної комісії; • актів списання/знищення майна; • актів передачі об'єкта в ремонт. <p>Реєстрація припинення права власності на об'єкт нерухомого майна (у разі потреби):</p> <ul style="list-style-type: none"> • отримання акту про демонтаж • виключення з реєстру об'єктів нерухомого майна.
2	<p>Проведення оцінки пошкоджень та збитків</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Збирання доказів, на підтвердження останньої відомої вартості майна: попередні оцінки, акти переоцінки, договори, на підставі яких визначена початкова

	Щодо оплати вартості оцінки та експертних досліджень доцільно отримати згоду зборів/комітету кредиторів та авансування вартості досліджень	<p>балансова вартість.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проведення експертних досліджень для визначення ринкової вартості пошкодженого або знищеного майна (спеціалістами відповідної кваліфікації); • Визначення та оцінка прямих збитків (ціна знищеного або пошкодженого майна) та непрямих збитків (упущена вигода). • щодо земельної ділянки: здійснення розрахунку розміру шкоди, завданої землі відповідно до Наказу Міндовкілля від 04 квітня 2022 року N 167
3	Фіксація даних про пошкоджений об'єкт на державних ресурсах	<p>Формування та внесення інформації про пошкоджений/знищений об'єкт, суму завданих Підприємству збитків через Дію (в т.ч. через адміністратора ЦНАП або нотаріуса незалежно від місця проживання або реєстрації).</p> <p>А також на інших профільних офіційних ресурсах та платформах</p>
П'ятий Етап. Отримання судового рішення про стягнення збитків з рф, відображення права вимоги в обліку банкрута		
1	<p>Звернення до суду в межах справи про банкрутство, відповідно до ст. 7 КУзПБ:</p> <ul style="list-style-type: none"> • підготовка позовної заяви, • сплата судового збору (або подання клопотання про звільнення від оплати) • надання суду всіх зібраних доказів щодо факту пошкодження та знищення майна та розміру спричинених збитків. 	<ul style="list-style-type: none"> • Розгляд справи в межах судового провадження • Отримання судового рішення про стягнення збитків з рф • Набрання рішенням про стягнення збитків законної сили законної сили
2	Формування ліквідаційної маси та продаж права вимоги до рф	<ul style="list-style-type: none"> • Внесення даних про право майнової вимоги до рф до даних бухгалтерського обліку банкрута • Формування ліквідаційної маси банкрута з урахуванням права майнової вимоги до рф • Проведення аукціону, продаж права вимоги.